

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ

ਭੰਡਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਆਦਿ., - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਸ: ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਜਵਾਬਦੇਹ

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 95 ਆਫ 1953।

ਪੰਜਾਬ ਮੰਗ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ 1955 ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ (1953 ਦਾ XI) ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ 25 (2) ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ (ਬੀ) ਅਕਤੂਬਰ, 30, 1948 ਅਤੇ 1951 ਦੇ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਗ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ ਸਕੋਪ-ਕੀ ਐਕਟ 53 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3-ਕੀ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ ਸਿਰਫ ਉਸ ਧਾਰਾ ਜਾਂ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਨਾਲ ਵੀ ਸਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਸੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰੀਕੂਜ਼ੀਸ਼ਨਿੰਗ ਐਂਡ ਐਕਵਾਇਰਿੰਗ ਆਫ ਇਮੋਵੇਬਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਤੋਂ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਬੀ) 1948 ਅਤੇ 1951 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜੋ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਹਨ। .

ਨੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਘਰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਹੈ।

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

ਅਪੀਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਐਸ ਐਮ ਸੀਕਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

A. M. ਸੂਰੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ. --

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ. ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਇਹ ਅਪੀਲ ਪੰਜਾਬ ਮੰਗ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਐਕਟ, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਦੂਜੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ।

12 ਅਗਸਤ, 1952 ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ (ਆਰਜ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ) ਐਕਟ, 1948 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਰਦਾਰ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਤੇ ਵਿੱਚ। ਸਰਦਾਰ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਨੇ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰੀਕਵੀਜ਼ੀਸ਼ਨਿੰਗ ਐਂਡ ਐਕਵਾਇਰਿੰਗ ਆਫ਼ ਇਮੋਵੇਬਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 1953 ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ। ਇਸਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰ 1948 ਅਤੇ 1951 ਦੇ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ। ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਈ

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਮਾਲਕ ਨੇ 17 ਜੁਲਾਈ, 1952 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਗ-ਪੱਤਰ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕਿ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਪੰਜਾਬ ਆਦਿ ਦੇ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ। ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਹੁਕਮ ਸ

ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਚੰਗਾ ਸੀ, ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ. ਐਕਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 25 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਐਕਟ 1953 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਇਕਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਸ

ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

12 ਅਗਸਤ, 1952। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਹੈ

ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਆਈ

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ।

ਐਕਟ 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

25. (1) ਦ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਰਿਕੁਇਜ਼ਿੰਗ ਆਫ ਇਮੋਵੇਬਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ (ਅਸਥਾਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ) ਐਕਟ, 1948 (ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. XLVIII ਆਫ 1948), ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਿਕੁਇਜ਼ਿੰਗ ਆਫ ਇਮੋਵੇਬਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ (ਸੋਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ) ਐਕਟ, 1951 (ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਐਕਟ ਨੰ. II ਦਾ 1951), ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(2) ਸ਼ੰਕਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ, ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਗ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3, ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਪਬੰਧ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ;

ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਹੱਈਆ-

(a) ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ, ਲਾਗੂ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੰਗ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ;

(ਬੀ) ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ (ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਬਣਾਏ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਸਮੇਤ) ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਇਹ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਐਕਟ ਦਾ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਉਸ ਦਿਨ ਲਾਗੂ ਸੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।"

ਸ੍ਰੀ ਸੀਕਰੀ, ਜੋ ਰਾਜ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ 1948 ਅਤੇ 1951 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਸਨ। ਧਾਰਾ 25 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਲਈ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ 1948 ਅਤੇ 1951 ਦੇ ਐਕਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਗ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ, 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ, 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉਪ ਧਾਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਆਖਰੀ ਵਾਕ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਸਾਰੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ" ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਵਾਕ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਜੋ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਮੰਗ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ।

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ
VOL. XI

ਉਕਤ ਐਕਟ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਾਜ-ਰਾਜ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ।" ਪੰਜਾਬ*^01

ਮੈਨੂੰ ਅਫ਼ਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਭੰਡਾਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਰਕਮ ਨਾਲ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਧਾਰਾ (2) ਦਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟਾਂ ਅਧੀਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ 1953 ਦੇ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੰਗ ਦਾ ਹੁਕਮ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਕਾਰਕ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਦੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ, ਕਨੂੰਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ

ਐਕਟ ਆਫ਼ 1953 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ "ਰਿਕੂਜ਼ੀਸ਼ਨ" ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ "ਵਿਵਸਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਗੀ ਗਈ" ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਐਕਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਬਾਅਦ ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਰਾਦਾ ਸਾਦਾ ਸ਼ਬਦ "ਨਿਯਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਗਿਆ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 23 ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਦੇ "ਮੰਗੀ ਗਈ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਾਮਲਾ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਦੂਸਰਾ, ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 25 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਹੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਪ੍ਰਾਵੀਸ਼ੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪਿਛਲੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮਾਮਲਾ ਮੁੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ, ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ। "ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ" ਲੂਸ, ਜੇ. ਨੇ ਮੁਲਿਨਸ ਬਨਾਮ ਸਰੀ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ (1) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ,

(1) (1880) S QJBJO. 116,171

"ਕੁਦਰਤੀ ਧਾਰਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਪਰ ਪਰੋਵੀਸੋ ਲਈ, ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਐਕਟਿੰਗ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ।" ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ ਸਿਰਫ ਉਸ ਧਾਰਾ ਜਾਂ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਨਾਲ ਵੀ ਸਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। .

ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸਾਲ 1952 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮਾਲਕ ਦੀ ਅਸਲ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਾ ਤਾਂ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 1951 ਦੇ ਐਕਟ ਨੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਲਗਾਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੀ। 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਘਰ ਜਿਸਦਾ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 3 ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੰਗ ਦਾ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਬੁਲਾਵੇਗੀ ਕਿ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜੇਕਰ ਕਾਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ, ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਬੇਸ਼ਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਜਾਂਚ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ। ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇ

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਆਦਿ-

ਸ.ਹਰਭਜਨ

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਸੈਂਟ

ਸਿੰਘ

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ. ਜੇ.- 12 ਅਗਸਤ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ,

1952 ਅਤੇ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ 17 ਜੁਲਾਈ, 1952 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵਜੋਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਐਕਟ 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Name of Translator: Sh. Pintu Kumar.